

РОЛЬ ТОЛЕРАНТНОСТІ У СУЧАСНОМУ СВІТІ

**ДОБРОВОЛЬСЬКА Поліна, здобувач вищої освіти
спеціальність 071 Облік і оподаткування**

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: У сучасних умовах глобалізації та зростаючого впливу інформаційного суспільства, людство переживає значні зміни. Подолати їх допомагає розвиток рівня толерантності серед населення. У даній роботі розглянуто особливості тлумачення толерантності, її роль у забезпеченні миру та гармонії у сучасному світі.

Ключові слова: толерантність, сучасний світ, мир, рівність, різноманітність.

В умовах сьогодення сучасний світ стрімко змінюється через глобалізаційні процеси та розвиток світового інформаційного суспільства. Суспільство набуває нових характеристик, таких як мобільність, інтеграція і взаємозалежність, урбанізація тощо. Із розвитком засобів комунікації відбуваються значні міграційні процеси та переселення людей, відбувається перетворення соціальних структур і ціннісних орієнтацій. Завдяки сучасним засобам комунікації інформація безперешкодно поширюється світом, а люди постійно вступають в контакт з іншими, які живуть і думають інакше [2].

«Для того, щоб піднести громадську свідомість, звернути увагу на небезпеку, приховану в нетерпимості, протидіяти її проявам, сприяти формуванню психології толерантності та вихованню в її дусі», держави-члени ЮНЕСКО проголосили 16 листопада щорічним Міжнародним днем толерантності, що зазначено у прийнятій ними Декларації принципів толерантності [1].

Відповідно до пункту 1 статті 1 Декларації принципів толерантності, толерантність розуміють як повагу, прийняття та розуміння різноманітності культур у світі, способи самовираження та самореалізації людської особистості. Впровадження в життя людства толерантних цінностей підтримується освітою, міжкультурним спілкуванням і свободою вираження думок та переконань. Толерантність втілює ідею єдності всередині різноманіття. Це не лише моральний обов'язок, але й важлива політична та правова необхідність. Толерантність – це той ключ, який відкриває двері до досягнення миру, сприяючи переходу від культури конфлікту до культури миру [1].

Толерантність не є поступкою, поблажливістю чи потуранням. У першу чергу, толерантність – це активна позиція, яка базується на загальноприйнятих правах і основних свободах людини. У жодному випадку толерантність не можна використовувати як виправдання для порушення цих основних цінностей [1].

Проте виявлення толерантності не полягає в тому, щоб приймати соціальну несправедливість, відмовлятися від своїх переконань або приймати переконання інших індивідів. Це означає, що кожна людина може вільно відстоювати свої думки та цінності і має визнавати таке ж право і для інших. Це також означає визнання того, що люди природньо різняться за зовнішнім виглядом, статусом, мовою та поведінкою, і мають право на мирне співіснування, зберігаючи свою унікальність. Крім того, це означає, що погляди однієї людини не повинні бути нав'язані іншим [1].

У наукових дослідженнях толерантність розглядається як визнання та повага рівності, відмова від домінування та насильства, прийняття багатоманітності та різноманітності людської культури, норм та переконань, а також відмова від спроби зведення різноманіття до однорідності або переважання будь-якої конкретної точки зору чи позиції [3].

У контексті наукової літератури можна виділити такі типи толерантності: природну (натуральну), моральну та етичну толерантність [3].

На рівні держави втілення принципу толерантності передбачає наявність справедливого та об'єктивного законодавства, дотримання правопорядку, судових та адміністративних норм. Крім цього, важливо, щоб економічні та соціальні можливості були доступними для всіх, без будь-якої форми дискримінації. Відчуження та соціальна відстороненість можуть вести до пасивності, ворожнечі та фанатизму [1].

З точки зору міжнародного співжиття, критично важливо, щоб кожна людина, громада та нація розуміли та поважали багатокультурний характер світового співтовариства. Толерантність є необхідністю для забезпечення миру, і сам мир є передумовою для розвитку та зміцнення демократії [1].

Поняття «толерантність» активно використовується через його правовий, соціально-політичний та моральний контекст. Толерантність як соціокультурний феномен визначає рівень взаємодії між особами в суспільстві. Прикладом цього можуть бути різні види взаємодій, такі як сімейні, виробничі, дружні, сусідські та особисті стосунки [4].

Таким чином, толерантність є однією з ключових цінностей громадянського суспільства, яка визначається відкритістю до інших культурних норм і принципів. Саме толерантність, разом з критичним мисленням, свободою та відповідальністю, становлять основу демократії і сприяють соціальному розвитку і прогресу суспільства.

Література:

1. Декларація принципів толерантності. URL: <https://don.kyivcity.gov.ua/files/2014/2/10/Deklaracija-tolerantnosti.pdf>
2. Жданова І. Молодь і толерантність в сучасній Україні (національно-етнічний аспект). *Агора. Перспективи соціального розвитку регіонів*. 2008. №7. С. 25-35.
3. Малинка Ю. Г. Типологізація толерантності в сучасному суспільстві. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2012. №15. С. 91-96.
4. Пірен М. І. Толерантність – дієвий чинник злагоди та консолідації в сучасному українському суспільстві. *Вісник НАДУ*. 2015. №2. С. 51-56.

Анотація: In the contemporary context of globalization and the increasing influence of the information society, humanity is undergoing significant changes. Overcoming them is aided by the development of tolerance among the population. This text examines the specifics of interpreting tolerance and its role in ensuring peace and harmony in the modern world.

Ключові слова: tolerance, modern world, peace, equality, diversity.

Науковий керівник – Олена ДОВГАЛЬ,
д-р екон. наук, завідувач кафедри економічної теорії і суспільних наук,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв